

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Adjiciuntur alia nonnulla circa naturam & proprietates
Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

fuisse Sacramentum, sed à peccato originali liberatos parvulos & justificatos fuisse fide parentum, vel eorum, qui ipsorum curam gerebant, quæ fides per actum merè internum ad illos dirigebatur, sicque esse non potuit Sacramentum, cum Sacramentum sit signum sensibile, & consequenter includat necessariò actum onem aliquam externam. Quamvis autem fortasse cærenonia aliqua externa concomitanter adhibita fuisset, nihil tamen ad remittendum originale, & gratiam parvulis dandam conferebat, sed in illa non per illam infantes justificabantur, ut supra diximus de Circumcisione, & plura addentur numero sequente.

IV. *Per quid in lege scripta tollebat*

Quæres secundò, per quid in lege scripta tollebat originale, si per Circumcisionem non tolleretur? Respondetur, in adultis sine contritione, vel dilectione Dei super omnia nunquam fuisse ablatum, in parvulis verò sufficiebat sola fides vel parentum, vel aliorum, imò fortè non est improbable, sicut apud nos Baptismus validè conferri potest à quolibet, quo tamen non obstante certi quidam ministri sunt ad id muneris peculiariter destinati, ita etiam olim fides à quovis applicata ad justificandos parvulos sufficere: probabile inquam est hoc munus ad nonnullos speciali modo spectasse, sive ii parentes fuerint, sive alii: ita Sanctus Thomas hic, q. 70. art. 4. ad 2. & in 4. dist. 1. quæst. 2. art. 6. qu. 2. & ad Hannibaldum ibidem, art. 2. Vasquez hic disp. 165. & alii, idemque videtur de lege naturæ.

V. *Dicunt Patres solum fidem ante Christi Evangelium ad expiationem parvulis sufficere.*

Probatur primò ex Sancto Gregorio libro 4. moralium cap. 3. ubi dicit parvulis sufficere solum fidem: idem habet Beda lib. 1. in Lucam c. 8. & Sanctus Bernardus Epistolâ 77. ubi sic habet: *In nationibus verò quotquot inventi fideles sunt, adultos quidem fide & sacrificiis credimus expiatis, parvulis autem etiam solum fidem profuisse, imò sufficere credimus.* Quod verò dicant hi Patres adultos per fidem & sacrificia fuisse expiatis, non sunt intelligendi quasi dicant sacrificia cum attritione ipsis gratiam contulisse, sed sacrificia tanquam opera pia fuisse ab illis adhibita, per quæ contritionem à Deo impetrarent, ut bene notat Vasquez cap. 3. num. 22. Ratio demum est, quia si fuisset aliquid hujusmodi ad remedium originale à Deo institutum, non est verosimile nullam in Scripturis de eo futuram fuisse mentionem.

VI. *Existimo fidem illam in applicante non debuisse necessariò esse formatam, sed sufficere informem.*

Quæres tertio: Utrùm hæc fides debuisset esse formata, an sufficere informis? Vasquez citatus requirit fidem formatam. Verius tamen videtur quod docet Suarez, & alii, nempe sufficere informem, cum nulla urgens ratio sit, cur requiratur fides formata.

VII. *Obijc. Ergo facilius olim parvuli ab originali liberabantur, quam modò.*

Dices: Ergo olim facilius parvuli ab originali liberabantur, quam modò in lege gratiæ, cum jam non requiratur actio solum externa, sed etiam restricta ad determinatam materiam, aquam scilicet, defectu cujus etiam reliqua adsint omnia, evenire posset infantem cum originali mori, & è cælo perpetuò excludi. Negatur sequela: Tunc enim requireretur fides explicita unius mediatoris, quæ actio vel ob tarditatem hominum ad credendum, vel ignorantiam, quæ latissimè grassabatur, vel etiam secundum se difficilior erat quam actio baptizandi, licet ad certam materiam & formam adstringatur; hæc enim à quovis etiam infideli, adhiberi validè potest, modò adfit intentio faciendi quod facit Ecclesia.

VIII. *Non sequitur, nisi sola*

Neque ex nostrâ sententiâ sequitur quod inferunt aliqui, nempe si sola fides sufficeret sine

actione aliqua externâ, nihil esse cur parvuli ad huc in utero materno existentes liberari ab originali non possent; hoc inquam non sequitur, tum quia sicut institutio, ita limitatio effectus hujus fidei ad Deum spectat, in quibus circumstantiis applicari eam & valere voluerit, tum etiam quia, ut rectè Sanctus Thomas in 4. dist. 1. q. 2. a. 1. infans quamdiu est in utero matris non est aliquid sensibile distinctum à matre, & consequenter non capax cui ab Ecclesiâ aliquid applicetur. Cum tamen, ut tum ex sacris, tum prophanis Scriptoribus habetur, puerorum natalitia magna semper solemnitate celebrarentur, probabile est in illâ solemnitate perquam fuisse ipsam parentum fidem applicatam, ut in simili diximus de circumcissione.

Quæres quartò: Utrùm in statu innocentia debuerint esse aliqua Sacramenta, si diutius durasset; de facto enim nullum in eo fuisse Sacramentum docent omnes communiter, Matrimonium namque à Christo elevatum primò est in Sacramentum, ut insinuat Tridentinum sess. 24. ca. Negat Valentia hic, quæst. 2. Tannerus q. 2. d. 1. & alii. Probabilius tamen mihi videtur quod ait Suarez disp. 3. sect. 3. convenientia etiam illi statui, si diutius durasset fuisse Sacramenta aliqua, quibus homines gratiam habitualement ex opere operato auxissent. Nec refert quòd Angelis instituta non fuerint Sacramenta; sic enim nec Angeli sunt redempti: deinde Angeli ob præstantiam naturæ potuissent multo perfectiores actus elicere, & gratiam augere, homines autem magis peculiaribus egent subsidiis. Nec etiam Sacramenta omnia ex conceptu suo sunt medicinalia, cum & Beata Virgo aliqua receperit, quæ tamen medicinâ non ogebat.

SECTIO QUARTA.

Adjiciuntur alia nonnulla circa naturam & proprietates Sacramentorum.

Quæres quintò: Quinam sint capaces Sacramentorum? Certum imprimis est, soli homines viatores esse eorum capaces, nullus autem est hominum viatorum, qui alicujus saltem Sacramenti, ad minimum Baptisini, capax non sit. Joannes Hus, & Wiclefus solos prædestinatos, nonnulli ex hujus temporis hæreticis solos justos esse Sacramentorum capaces perpetram affirmant. Parvuli & perpetuò amentes baptismum, Confirmationem & Ordinem, quamvis nullam habeant ea suscipiendi intentionem, validè recipiunt. Cur Pœnitentiæ, Matrimonii & Extremæ Unctionis capaces non sint dixi supra, disp. 63. sect. 5. dum de intentione requisita ex parte suscipientis, ubi etiam dictum est de adultis.

Quæres sextò: Utrùm Christus quæ homo instituerit nostra Sacramenta? Respondetur, Christum quæ hominem, id est per merita procedentia ab humana voluntate, dignificata tamen à Verbo instituisse Sacramenta, non solum singulorum materiam determinando, sed etiam valorem singulis & efficaciam tribuendo. Suis itaque meritis impetravit condignè Christus, ut Deus hanc vim singulis Sacramentis in nomine Christi administrandis conferret: cum enim merita ipsius essent infiniti valoris, non ad Sacramenta

Videri olim sufficere, potuisse infantes, in utero matris ab originali liberari.

IX. In statu innocentia nec gant aliqui futura fuisse Sacramenta.

I. Sali homines viatores sunt capaces Sacramentorum.

II. Christus quæ homo, id est per merita ab humana voluntate procedentia, dignificata tamen à Verbo instituit hæc Sacramenta.

menta tantum vivorum, sed etiam mortuorum instituenda sufficiebant, cum suffecerint ad peccati cuiusvis remissionem. Si autem quis, eo quod Christus per merita dignificata à Verbo velit eum, non ut hominem, sed ut hominem Deum Sacramenta instituisse, quæstionem fecerit de nomine.

III.
Possunt pura creatura committi institutio sacramentorum.

Quæres septimò: Utrum pura creatura committi possit Sacramentorum institutio. Inprimis existimo posse puram creaturam suis meritis à Deo impetrare potestatem instituendi Sacramenta vivorum, saltem quoad effectum qui ipsis per se & primariò competit, augmentum scilicet gratiæ; cum enim ipsa gratia non excedat merita puræ creaturæ, non etiam excedat causa gratiæ, & consequenter hæc Sacramenta. Aliud est de Sacramentis mortuorum, & vivorum etiam quoad effectum remittendi peccata; cum enim remissionem peccati mortalis mereri de condigno nulla pura creatura possit, ut ostendimus in tractatu de Incarnatione, disp. 45. consequenter nec Sacramenti, quod illud remittat, institutionem mereri poterit. Unde inquit Sanctus Thomas hic, quæst. 64. art. 4. corpore, potest Deus puræ creaturæ tantam gratiam conferre, ut illius merita operentur ad Sacramentorum effectus, & ut ad invocationem nominis ipsius sanctificarentur Sacramenta, & ut ipse possit Sacramenta instituire.

IV.
Quinam sint ministri Sacramentorum.

Quæres octavò: Quinam sint ministri Sacramentorum? Respondetur cum Sancto Thoma, quæst. 64. art. 7. corpore, solos homines esse ministros ordinarios Sacramentorum, cum iis solis & non aliis, quantum ex Scripturis colligere possumus, Christus hanc potestatem reliquerit. Unde ait Apostolus ad Hebræos 5. *Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in his, qua sunt ad Deum*: si tamen ut ibidem advertit Sanctus Thomas, aliquod sacramentale ministerium à Sanctis Angelis perficeretur, esset ratum habendum, & ex peculiari Dei commissione fieri credendum, sicut templa quædam ab Angelis consecrata passim dicuntur, & Sanctum Amphilochium per Angelos ordinatum fuisse Episcopum refert Nicephorus lib. 11. c. 2. Dæmonibus verò, si quod Sacramentum administrare videantur, nulla adhibenda fides.

V.
Anima separata non potest administrare Sacramenta.

Animæ ergo separata, licet characterem retineant, Sacramenta nihilominus administrare non possunt, quia hominibus solis collata videtur ea potestas, alioqui anima jam damnata posset baptizare, consecrare, ordinare Sacerdotes in inferno, &c. quæ per se videntur absurda; & sicut anima separata non potest vel baptizari, vel sacros ordines recipere, ita nec baptizare, aut ordines conferre. Imò solis hoc concessum videtur ho-

minibus, vel adhuc viventibus, vel post mortem in vitam iterum mortalem resurgentibus, ob rationes proximè positas. Et probabilius videtur Deum potius talem iis potestatem non concedere, quam illà concessã eos ab eisdem exercitiis cohibere, nempe ne Sacerdotes damnati consecrent, Episcopi ordinent Sacerdotes in inferno, & cætera. Nec Sanctus Thomas ad 2. id concedit, sed solum omittit, cum id negare necesse non esset ad solutionem argumenti, ut bene notat Coninck ad hunc articulum.

Quæres nonò: Utrum Ministri Sacramentorum teneantur dum ea, & quæ circa illa sunt, ministrant, esse in gratiâ? Respondetur, eos qui ex officio ad id munus consecrantur, teneri, non tamen sub mortali nisi materia sit gravis: ita Doctores communiter. Prima pars probatur ex illo Sancti Dionysii de Ecclesiasticâ Hierarchiâ cap. 1. ubi sic ad Timotheum loquitur: *Ipsosq, Reverendissimos Presules monebis, mandè ut munda contingant*. Secundò ex responsione Nicolai primi ad Bulgaros, ubi interrogatus an liceret Communionem recipere à malo Sacerdote, respondet licere: *Quoniam mali, inquit, bonã administrando se tantum ledunt*. Tertiò ex Gregorio IX. cap. ultimo de temporibus ordinationum, ubi ait *Sacerdotes in peccato mortali existentes, monendos esse, & sub interminatione divini iudicii obestandos, ut in testimonium suæ damnationis, in susceptis ordinibus non ministrent*. Quartò, quia apud omnes gentes semper cautum fuit, ut tractantes sacra essent mundi, nec in lege Moyssi cæcus quisquam aut claudus, vel alium defectum habens, ad altare admittebatur: cum ergo nostra Sacramenta longè perfectiora sint, major etiam requiritur sanctitas.

VI.
Qui ex officio Sacramenta administrat, tenentur esse in gratiâ.

Secunda etiam pars constat, quia materia levis in omni re excusat à mortali; unde functiones Ordinum minorum exercere, imò Epistolam aut Evangelium in summo Sacro in mortali cantare, non est mortale, multo minùs concionari, cum ad hoc munus non sint ministri peculiariter ab Ecclesiâ deputati. Ex quo etiam sequitur, Laicum in absentia clerici baptizantem non peccare mortaliter. De contrahentibus verò Matrimonium in mortali, etsi probabile sit eos committere sacrilegium, non solum ex indigna susceptione Sacramenti, sed etiam ex eo quod indignè illud administrant, ut insinuat Suarez hic, disp. 16. sect. 4. contrarium tamen probabiliter dici potest, cum non sint ad id munus peculiariter ab Ecclesiâ per consecrationem deputati, sed solum sit iis ex necessitate permissum, cum materia & forma hujus Sacramenti in ipso contractu debuerint constitui.

VII.
Multa, quæ ad Sacramenta pertinent, in peccato mortali exercere, non est mortale.

